

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 07.11.2022. – 11.11.2022.**

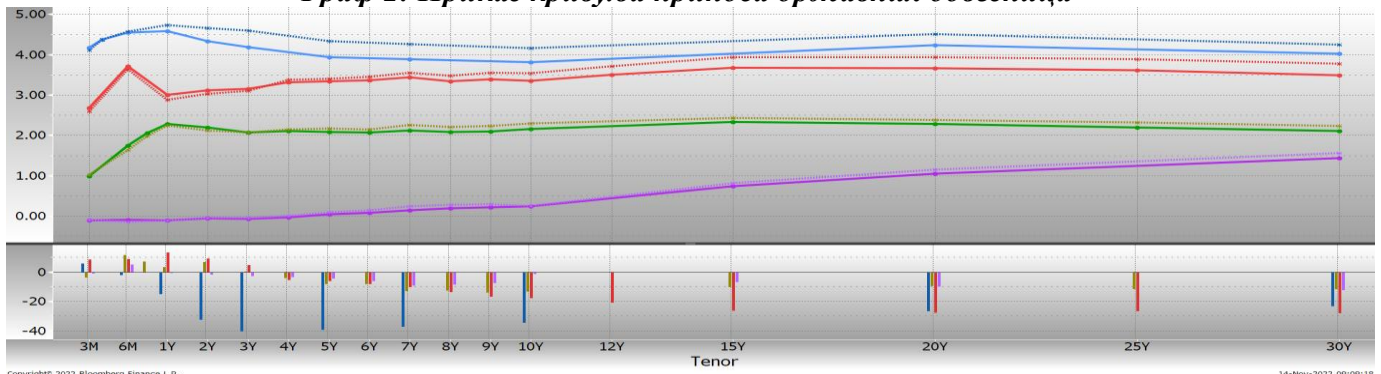
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона		САД		Велика Британија		Јапан	
	4.11.22	11.11.22	4.11.22	11.11.22	4.11.22	11.11.22	4.11.22	11.11.22
2 године	2.13	2.21	4.66	4.33	3.07	3.17	-0.04	-0.06
5 година	2.17	2.09	4.33	3.94	3.43	3.37	0.10	0.05
10 година	2.30	2.16	4.16	3.81	3.54	3.36	0.26	0.24

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubillove

Доспијеће	Приноси	
	4.11.22	11.11.22
3 мјесеца	1.057	1.063
6 мјесеци	1.630	1.746
1 година	2.274	2.330

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Њемачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 11.11.2022. године (пуне линије) и 04.11.2022. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Претходне седмице приноси обвезница су наставили да биљеже волатилна кретања, а највеће промјене су забиљежене крајем седмице када су објављени подаци за инфлацију у САД. Пад индекса потрошачких цијена у САД утицао је на смањење очекивања везано за наставак агресивног приступа повећања каматних стопа Феда. На седмичном нивоу приноси обвезница сигурнијих чланица еврозоне краћег рока доспијећа су углавном повећани, док су приноси обвезница дуже рочности смањени. Тако је код двогодишњих њемачких обвезница забиљежен раст приноса за 8 базних поена, док је код петогодишњих и десетогодишњих обвезница дошло до пада приноса за 9, односно за 13,5 базних поена. Приноси италијанских обвезница су смањени дуж цијеле криве, а највеће промјене од 24 до 26 базних поена забиљежене су код обвезница доспијећа 5 и 10 година. Према изјавама званичника ЕЦБ током протекле седмице још увијек није искључен наставак повећања каматних стопа, али су званичници били суздржани да потврде да ли ће обим повећања од 75 базних поена бити настављен на посљедњој овогодишњој сједници. Углавном су се позивали на званични став ЕЦБ са октобарске сједнице да ће наредна повећања каматних стопа највише да зависе од актуелних економских података. ЕЦБ је одлучила да повећа ограничење које се односи на ниво обвезница које централне банке у еврозони могу позајмити за готовински колатерал на 250 милијарди EUR са досадашњих 150 милијарди EUR. Ова одлука, према наводима

члана ИВ ЕЦБ Schnabel, представља мјеру предострожности да би се ублажио недостатак колатерала и подржало функционисање тржишта крајем године.

Према прогнозама Европске комисије, објављеним на крају седмице, економија еврозоне ће у текућој години забиљежити раст од 3,2% (раније очекивано 2,7%), док ће у наредној години забиљежити раст од само 0,3%, што представља знато бржи пад у односу на претходне прогнозе (1,4%). Поновни опоравак раста БДП-а на 1,5% се очекује у 2024. години. Сада се очекује да ће економија у последњем кварталу ове године забиљежити контракцију и да ће наставити да се смањује у првом кварталу 2023. године, углавном као резултат наглог раста цијена енергената. Ипак, осим очекивања два негативна квартална раста, што представља техничку рецесију, ове прогнозе показују да се не очекује да ће у еврозони стопа незапослености, укупан дефицит и дуг или биланс текућег рачуна знатно, ако икако, бити погоршани. За незапосленост се очекује раст на 7,2% у 2023. години са 6,8% у овој години, те поновни пад на 7,0% у 2024. години. Истовремено за инфлацију, која ће и даље бити висока, ипак се очекује пад на 6,1% у 2023. години са овогодишњих 8,5%, а додатно смањење на 2,6% се очекује у 2024. години.

Инфлаторна очекивања потрошача у еврозони за инфлацију током наредних 12 мјесеци су повећана на 5,1% у септембру са 5,0%, колико су износила у августу. Средњорочна очекивања за инфлацију за наредне 3 године су остала непромијењена на нивоу од 3%. Истовремено, очекивања економског раста за наредних 12 мјесеци су смањена на -2,4% са ранијих -1,7%.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Малопродаја – ЕЗ (Г/Г) СЕП	-1,1%	-0,6%	-1,4%
2.	Малопродаја – Италија (Г/Г) СЕП	-	4,1%	4,4%
3.	Трговински биланс – Португал (у милијардама EUR) СЕП	-	-2,7	-3,38
4.	Трговински биланс – Француска (у милијардама EUR) СЕП	-14,65	-17,50	-15,30
5.	Биланс текућег рачуна – Француска (у милијар. EUR) СЕП	-	-7,3	-5,9
6.	Биланс текућег рачуна – Њемачка (у милијардама EUR) СЕП	-	14,8	0,9
7.	Индустријска производња – Ирска (Г/Г) СЕП	-	28,8%	7,3%
8.	Индустријска производња – Финска (Г/Г) СЕП	-	4,0%	2,5%
9.	Индустријска производња – Аустрија (Г/Г) СЕП	-	6,9%	9,4%
10.	Индустријска производња – Италија (Г/Г) СЕП	1,0%	-0,5%	2,9%
11.	Индустријска производња – Грчка (Г/Г) СЕП	-	-1,1%	3,9%
12.	Индустријске продаје – Холандија (Г/Г) СЕП	-	19,6%	27,5%
13.	Прерађивачка производња – Холандија (Г/Г) СЕП	-	4,6%	5,4%
14.	Стопа инфлације – Њемачка (финал.) ОКТ	11,6%	11,6%	10,9%
15.	Стопа инфлације – Холандија (финал.) ОКТ	16,8%	16,8%	17,1%
16.	Стопа инфлације – Ирска (финал.) ОКТ	9,5%	9,4%	8,6%
17.	Стопа инфлације – Грчка ОКТ	-	9,5%	12,1%
18.	Стопа инфлације – Португал (финал.) ОКТ	10,7%	10,6%	9,8%

САД

Приноси на америчке државне обвезнице су током протекле седмице забиљежили смањење између 33 и 39 базних поена, а које је резултат објављивања податка о стопи инфлације у САД. Наиме, **индекс потрошачких цијена у октобру је смањен на 7,7% са 8,2% из претходног мјесеца, што је податак испод очекиваних 7,9%**. У истом мјесецу индекс потрошачких цијена, који искључује цијене хране и енергије је смањен на 6,3% са 6,6%, а што такође представља већи пад од очекиваног (6,5%). Већи пад инфлације у односу на очекивања представља наду да најбржи раст цијена у последње четири деценије успорава, а што би могло званичницима Феда дати могућност да успоре са великим повећањима каматних стопа у наредном периоду.

Предсједник Феда из Ричмонда Баркин је истакао да ће Фед учинити све што је потребно да инфлацију врати на циљани ниво од 2%, те неће чекати да се ствари „ријеше у своје вријеме“. Баркин је истакао да би спор повратак инфлације на нормалне нивое могао угрозити стабилност инфлаторних очекивања. Предсједник Феда из Њујорка Вилијамс је навео да је релативна стабилност дугорочних инфлаторних очекивања добра вијест, јер Фед наставља да ради на томе

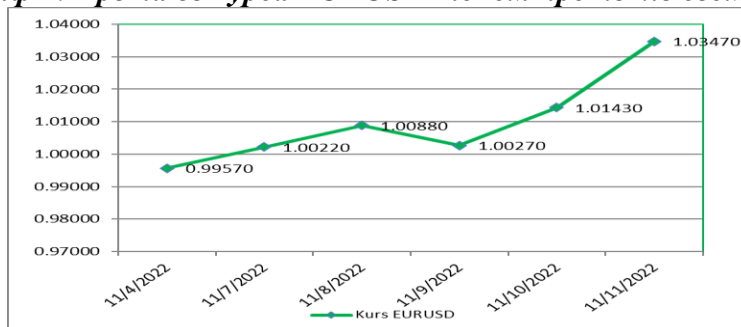
да се цјеновни притисци врате на пожељне нивое. Предсједник Феда из Филаделфије Харкер је изјавио да у наредним мјесецима, у свјетлу подузетог кумулативног пооштравања монетарне политике, очекује да ће успорити темпо повећања каматних стопа како се приближавају довољно рестриктивном ставу, али и да прелазак повећања каматне стопе са 75 базних поена на 50 базних поена у наредним мјесецима и даље представља значајну акцију.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа инфлације (Г/Г)	ОКТ	7,9%	7,7%	8,2%
2.	Темељна инфлација (Г/Г)	ОКТ	6,5%	6,3%	6,6%
3.	Број захтјева за хипотекарне кредите	4. НОВ	-	-0,1%	-0,5%
4.	Велепродајне залихе (М/М) F	СЕП	0,8%	0,6%	1,4%
5.	Иницијални захтјеви незапоселних за помоћ	5. НОВ	220.000	225.000	218.000
6.	Континуирани захтјеви незапослених за помоћ	29. ОКТ	1.492.000	1.493.000	1.487.000
7.	Буџетски дефицит (у млрд. USD)	ОКТ	-90,0	-87,8	-165,1
8.	Индекс повјерења – Унив. Из Мичигена P	НОВ	59,5	54,7	59,9

USD је депрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио раст са нивоа од 0,9957 на ниво од 1,0347 (највиши ниво од почетка јула ове године).

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Економија Велике Британије је, према прелиминарним подацима за трећи квартал, забиљежила контракцију, што је протумачено као почетак дуготрајне рецесије. БоЕ је током прошле седмице саопштила да ће економија утонати у рецесију која ће потрајати двије године уколико каматне стопе буду повећане у оној мјери колико економисти очекују. Чак и без даљег раста каматних стопа, економија ће утонати у рецесију у наредних пет или шест квартала, односно до краја 2023. године. Гувернер БоЕ Бејли је изјавио да ће напори који су усмјерени ка обуздавању инфлације вјероватно потрајати између 18 до 24 мјесеца, те је додао да је „инфлација значајно изнад нивоа гдје БоЕ жели да буде”. Бејли је такође истакао да је даље повећање каматних стопа у наредним мјесецима извјесно, али се нада да ће инфлација досегнути врхунац током зиме.

Према наводима два незванична извора, која су блиска са радом Владе, министар финансија Велике Британије Хант ће настојати да попуни мањак од 50 милијарди GBP у јавним финансијама земље кроз смањење потрошње за око 30 милијарди GBP, док се осталих 20 милијарди GBP намјерава осигурати кроз раст пореза. Хант ће представити фискални план 17. новембра, а за циљ ће имати обнављање повјерење у финансијско тржиште након што је план смањења пореза његовог претходника Kwartenga од 23. септембра утицао да фунта снажно ослаби на рекордно ниске нивое у односу на долар, док је, са друге стране, довео до тога да Liz Truss поднесе оставку на позицију премијера.

Financial Conduct Authority је објавио да банке у Великој Британији слабије преносе раст каматних стопа на штедне рачуне, те би штедише требало да размотре окретање ка другим кредиторима. Банке су врло брзо пренијеле раст каматних стопа на хипотекарне кредите, односно на хипотеке својих клијената, али и штедише желе боље каматне стопе након дугогодишњих рекордно ниских каматних стопа.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	БДП (Q/Q) P	III квартал	-0,5%	-0,2%	0,2%
2.	Лична потрошња (Q/Q) P	III квартал	-0,5%	-0,5%	0,1%
3.	Потрошња Владе (Q/Q) P	III квартал	-0,1%	1,3%	-1,5%
4.	Извоз (Q/Q) P	III квартал	4,4%	8,0%	3,6%
5.	Увоз (Q/Q) P	III квартал	-1,3%	-3,2%	-1,5%
6.	Индустријска производња (Г/Г)	СЕП	-4,4%	-3,1%	-4,3%
7.	Прерађивачки сектор (Г/Г)	СЕП	-6,6%	-5,8%	-6,2%
8.	Трговински биланс (у млрд. GBP)	СЕП	-18,600	15,656	-17,177

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR, па је курс EURGBP забиљежио пад са нивоа од 0,87566 на ниво од 0,87462. GBP је снажно апрецирала и у односу на USD, па је курс GBPUSD повећан са нивоа од 1,1379 на ниво од 1,1830.

ЈАПАН

Гувернер БоЈ Курода је приликом обраћања у Парламенту изјавио да ће било која будућа дебата о напуштању ултраекспанзивне монетране политике бити усмјерена на темпо повећања краткорочних каматних стопа и прилагођавања у масивном билансу БоЈ. Овом приликом Курода је одбацио шансу за повећање каматне стопе у средњем року, те нагласио да БоЈ мора наставити да подстиче крхки економски опоравак експанзивном монетарном политиком. БоЈ треба редефинисати инфлаторни циљ, те постепено укидати радикалну политику ограничења приноса како би ублажила растуће трошкове продуженог монетарног попуштања, изјавио је Yurii Okina, члан МПЦ БоЕ.

БоЈ остаје изузетак у глобалном таласу централних банака које поштравају монетарну политику одржавајући контролу криве приноса, политику према којој води краткорочне каматне стопе на -0,1% и ограничава принос на 10-годишње обвезнице око 0%. Негативна краткорочна стопа и снажна одбрана лимита приноса од стране БоЈ изазвали су критике због промјене облика криве приноса и пада маржи комерцијалних банака. У међувремену, анкета Ројтерса показала је да се очекује да ће темељна стопа инфлације у Јапану достићи четрдесетогодишњи максимум у октобру, јер је слаб ЈPY повећао трошкове сировина за компаније. Кабинет премијера Кишида је одобрио други додатни буџет у вриједности 29,1 билиона ЈPY (198,54 милијарде USD) у склопу економског стимулативног пакета за текућу фискалну годину. Већина средстава ће бити обезбјеђена кроз ново задуживање. Влада планира да емитује углавном краткорочне обвезнице уз доспијеће шест мјесеци, али и обвезнице које доспијевају до двије године.

Политика БоЈ могла би постати најважнији елемент у одлучивању о кредитној способности Јапана, саопштено је из S&P, сугеришући да би Централна банка могла потакнути прву промјену сувереног рејтинга земље у посљедњих неколико година.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Потрошња домаћинства	СЕП	2,6%	2,3%	5,1%
2.	Водећи индекс P	СЕП	97,8	97,4	101,3
3.	Коинцидирајући индекс P	СЕП	101,1	101,1	101,8
4.	Текући рачун (у млрд ЈPY)	СЕП	250,0	909,3	694,2
5.	Монетрани агрегат М2 (Г/Г)	ОКТ	3,2%	3,1%	3,3%
6.	Монетрани агрегат М3 (Г/Г)	ОКТ	2,8%	2,6%	2,8%
7.	Поруцбине машинских алата (Г/Г) P	ОКТ	-	-5,4%	4,3%

JPY је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио пад са нивоа од 145,99 на ниво од 143,61. JPY је апрецирао и у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио пад са нивоа 146,62 на ниво од 138,81.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедељак цијена једног барела сирове нафте је износила 92,61 USD (93,01 EUR).

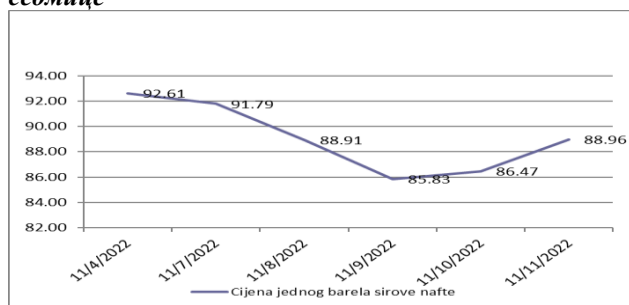
Почетком седмице цијена нафте је благо смањена под утицајем забринутости за тражњу из Кине због строге политике у вези са Ковид19. Ипак, цијена се и даље задржала на нивоу преко 90 USD по барелу једним дијелом и због слабијег USD. До средине седмице цијена нафте је наставила да се смањује углавном због појачаног страха због рецесије и погоршања стања са Ковид19 у Кини, највећем увознику нафте. Овакве околности су појачале неизвјесности на страни тражње за нафтом, што је подстицало пад цијене овог енергента. Средином седмице цијена нафте је смањена и након што су објављени подаци о залихама нафте у САД које су биле веће од очекивања. Предсједник ИЕА Фатих Бирол је изјавио да би ОПЕКС+ можда требало да поново размисли о одлуци да смањи производњу нафте за 2 милиона барела дневно, јер таква одлука утиче на инфлацију и дефинитивно не помаже.

У четвртак је цијена нафте благо повећана под утицајем слабљења USD, али и након података о стању инфлације у САД, који су имали већи утицај на цијену нафте у односу на забринутост за пад тражње за овим енергентом од стране Кине. У петак је цијена нафте наставила да се повећава за 3% дневно након што је Кина олабавила Ковид19 мјере за неке земље, појачавајући наду за побољшање економских активности и потражње за нафтом од стране Кине, највећег увозника нафте.

На затварању тржишта у петак цијена једног барела

сирове нафте износила је 88,96 USD (85,98 EUR), а у односу на претходну седмицу цијена је смањена за 3,94%.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одривање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за последње одлуке донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедељак цијена једне fine унце злата је износила 1.681,87 USD (EUR 1.689,13).

Током протекле седмице цијена злата је имала тенденцију раста. Почетком седмице забиљежена је блага промјена како су поједини инвеститори „закључали профит“ након оштрог раста на претходној сесији, док тржишта очекују податке о инфлацији у САД који ће бити објављени у овој седмици, а који би могли дати назнаке о путу Федовог повећања каматних стопа. У наредним данима цијена злата је углавном била под утицајима слабијег USD, очекивања података о инфлацији, те очекивањима даљег раста каматних стопа од стране Феда. Подаци о инфлацији су објављени у четвртак, а показали су да је инфлација ослабила, а што би могло званичницима Феда дати могућност да успоре са значајним повећањима каматних стопа. Под утицајима ових вијести дошло је до раста приноса на државне обвезнице у САД, што је дало подстицај расту цијене злата. Под утицајем ових вијести цијена је већ у четвртак забиљежила дневни раст од 2%, а у петак је раст настављен, те је забиљежен дневни раст од скоро 3%. Током трговања у петак цијена злата је повећана на приближно највећи ниво у последња три мјесеца, те је пробијен ниво од 1.770 USD по унци, што представља најбоље седмичне перформансе за злато од јула 2020. године.

На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.771,24 USD (EUR 1,711.84). Посматрано на седмичном нивоу цијена злата је повећана за 5,31%, што је највећи седмични раст од јула 2020. године.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

